AUSTAVINDEN

ORGAN FOR VIDREK GRENDELAG

Årg. 8 Nr. 3

Gammelskolen — 1922

KLIPPERUNDEN

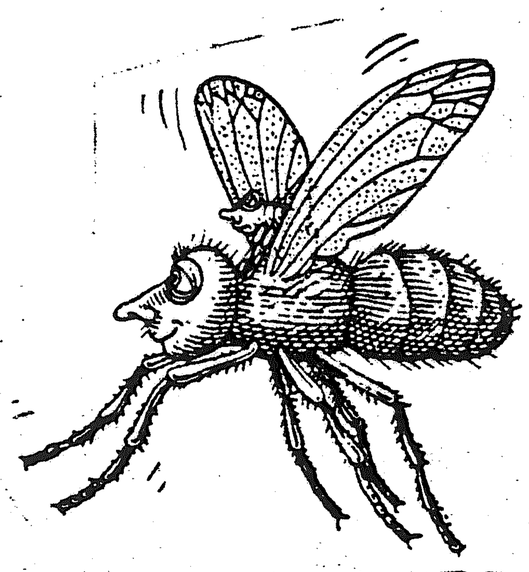

Elg angrep ektepar på Virak

En elg har i den senere tid oppholdt seg i området ved Virak. Forleden hoppet den plutselig over gjerdet til en hytte. Den gikk til angrep på et ektepar som sto lige like ved gjerdet. En kvinne ble truffet av elgens kne. Hun måtte til kontroll på sykehuset i Narvik, men det var ingen fare med henne.

Man tror at elgen var blitt oppskremt av den tette trafikken på E 6, som går like overfor hytta.

En kvinnelig innringer ønsker gjennom Dagens Telefon å takke de som hadde ansvaret for årets fine St. Hans-feiring på Vidrek.

– Det var et kjempemessig arrangement bygdefolket hadde laget til. To fra bygda spilte trekkspill, det var anledning til en svingom, og et utrolig stort bål hadde de fått til.

– Pølser, is og brus var det å få, og folk hadde tatt med seg kaffe og mat. Noen kokte så mye kaffe at det var nok til dem som ikke hadde med seg, sier vedkommende.

Som tilreisende er hun imponert over Vidrek-folk som har tatt opp igjen en gammel tradisjon: Stor St. Hans-feiring ved Kirkesteinen.

Grendehusmidler fordelt

Trældal og Vidrek fikk størst beløp

63.000 kroner som støtte til drift og vedlikehold av samfunnshus og kulturlokaler er fordelt av Narvik kulturstyre. Det forelå 25 søknader med samlet søknadssum på nesten 400.000 kroner.

Det var spesielt to grendehus som ble tilgodesett denne gang: Trældal og Vidrek. Begge har igang restaureringsarbeider som nå bør fuliføres. På Vidrek er man pålagt å utbedre det elektriske anlegget til en pris av 12-15.000 kroner, og på Trældal gjenstår utbedring av kjøkken.

Pengene ble fordelt slik:

Beisfjord sanitetsforening 2.000. Herjangen grendehus 7.000. Kvitsandøra Vel 6.000. Narvik Handikaplag 2.000. 6. Narvik speidergruppe 4.000. Ofotbanens sanitetsforening 5.000. Trældal samfunnshus 10.000. UL Dalheim 1.000. Vassdal grendehus 3.000. Veggen grendelag 5.000. Vidrek Grendehus 15.000. BUL Narvik 3.000.

Disse søkte om støtte, men fikk intet: Ankenes menighetshus, Leirstedsutvalget i Ankenes, Narvik-gruppen av Norsk Radio RL, Ungdomsgruppen i NOJFF, Narvik Røde Kors, Norsk Folkehjelp i Bjerkvik og i Narvik, Skjomen kirkestue, Vidrek sanitetsforening, Jernbanens Musikkorps, Bjerkvik Husflidslag.

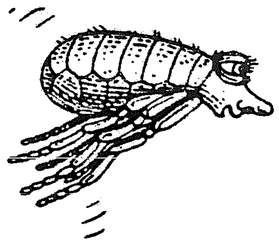

Tilskudd til private lekeplasser i Narvik

Idrettsutvalget i Narvik kommune, underlagt kulturavdelingen, vedtok i siste møte å bevilge følgende tilskudd til private lekeplasser/uteaktivitetsområder:

Håkvik Husmorlag kr. 1.750,-
Fagernes Vel kr. 500,-
Furumoen Syd Vel kr. 1.750,-
Furumoen Vel kr. 1.250,-
Straumsnes Vel kr. 1.000,-
Vidrek Grendelag kr. 3.000,-
Taraldsvik Vel kr. 750,-

TAKK FOR SIST!

Høsten er her, så også Austavindens høstnummer. Vi håper og tror at det skal være noe for enhver smak.

Vi beklager at dette nummeret kommer noe sent, men årsaken er rett og slett at vi fortsatt sliter med å finne ei løsning på trykkeproblemet vårt. Etter mye om og men har vi altså likevel klart og få ut også dette nummeret. Hvis det er noen av Austavindens lesere som kan tipse oss om noe sted hvor det er mulig å få trykket/kopiert avisa vår, for en rimelig penge, vil vi bli svært taknemlige.

Vi takker for bidrag til dette nummeret, og håper på masse stoff til Julenummeret.

Redaksjonen.

RÅNTINDTUREN

En dag i sommer gikk Torgunn, Laila, Aina, Britt Oddveig og jeg på fjellet. Målet var Råntinden, men det var usikkert om vi ville klare det.
Sola skinte og det var ganske varmt. Vi gikk opp på yttersida av elva. Det var litt tungt å gå opp der, men det gikk bra.

Da vi kom til Grønntuva, var det slett mark heilt opp til Storvannet, men så begynte stigninga igjen.
Oppe ved Råntindvannet, rasta vi, og det smakte godt.
En liten frisk blåst kjølte ned temperaturen litt, men vi gikk oss fort varm når vi tok fatt på siste etappe opp til tinden.
Da vi endelig kom opp, var der folk som hadde gått opp fra Rånbogen sammen med turistforeninga.

Oppe på Råntinden var det veldig fint og kjempeflott utsikt.
Vi kunne se helt til Harstad.
Vi satte oss der oppe og spiste resten av nistepakkene.
En masse bilder tok vi også der oppe.

Inger Elin.

Gigantisk salve

Slik stod det å lese i "Fremover" da 15000 kubikkmeter fjell løsna og sperra E6 i 10 timer i Skjomneslandet da tunellen skulle bort. Det velkjente vesen hadde kosta på avisen en annonse om ei ørlita ventetid i forbindelse med panget. Lokalnytt hadde også noen ord om den planlagte kjørestoppen. Alternativ for fremkommelighet sørfra kunne tilbys å ta ferga over Vestfjorden. Dermed kunne jo Lødingen også få besøk, og Nordferger kunne få et større tall på sine statistikker.
Men den gang som ellers nådde ikke informasjonen de som trengte den, - så mange ufrivillige ventetimer blei det den natta.

Osvald burde kjenne godt til framdrifta i veivesnet. Var planen 2 timers stengning, så kunne 4 timer passe bedre med sanninga. Han ovennevnte hadde et lite ærende bortpå bysida av kommunen, og det syntes han var høvelig å få unnagjort den kvelden. Vi heime ønska han god natt da han fór, men det var jo ikkje heilt bokstavelig. Han kontakta "pålitelige kilder" på innoverturen som regna med "normale forhold" ved 21.tida, så da kunne han komme seg heim til ho mor - om han ville.

Ifølge sine erfaringer oppsøkte han åstedet før klokka hadde runda 23, - men selv med dårlig syn på lang avstand, kunne enhver konstatere at det hørte inn under det umulige å komme seg uskadeliggjort til heimsida av steinura.

Att og fram skal være like langt, så returen gikk fort til byens forstad for å slå ihjel litt tid.
Ventetida er alltid lang og selv den mest bedagelige kan bli knapp i svingan for å få ting til å skje raskere. Allerede før midnattstimen stod han Osvald atter på åstedet og speida utover Skjomen - uvisst hva han tenkte da. Fjellklatring hadde han aldri gitt seg i kast med, så det syntes ulaseggjørlig å nå heimsida av fjorden ved egen hjelp.

Et lyspunkt i skumringa var å se to "naboglis" vedplassert på parkeringsplassen,- og s ansynligvis hadde apostlenes hester bragt eierne videre.
Det frista å gjøre ei nærbefaring av forholdene i skuddsonen, så han hinka seg fra,måt. Det så ikkje særlig innbudanes ut å stå på blækkertan og kikke ned i juvan,- man skulle ha godt på føttern for ikkje å tape hodet.
Han gav seg på en treningsrunde for liksom å varme opp til seiersgangen,- og sannelig kom han så langt at han kunne skimte ryddigland på andre sida. Tross rabalder av både Åker og Man fikk han såpass kontakt med en skysskar heimover hvis han kom seg velberga over.

Som så ofte er ikkje tur og retur likedan og det var ikkje enklere å klatre tilbake for å plassere kjøretøyet sitt på en forsvarlig måte.

Selv kjentfolk kan virke ugjenkjennelig i skumringstimene, så han var nær på å betrakte ho Lilly som en fremmed der de møttes på salvas høydepunkt. De hadde jo begge samme mål i løpet av natta, - å komme heim.
Lilly har jo leda menge fremgjennom årene til et mål,- og ho har såmen ikkje glemt seg bort i så måte.
Daglyset var jo ikkje det beste og gangsynet blei i grunnen hemma av røyk nedra kratret.
Skottensteinan var ikkje velforma for dansesko, så fotplassering måtte utføres med omhu.

Mange ganger gjennom et liv kan vansker takles lettere om flere går sammen om å løyse dem. Den erfaringa hadde begge pääfatta, så de meinte å kunne suplere hverandre med hver sin sterke side, - Lilly har jo veltrimma føtter og Osvald plages enda ikkje av synsbedrag.
I en sådan stund trengtes lytefrie føtter og klarsyn, så de måtte berre utnytte hverandre på beste måte.
Et grepa tak i hverandrem så kunne seiersmarsjen starte.

Hørselen hadde de ikkje så mykje bruk for, - den var nær ved å forsvinne i all bulder og larm som de omgav seg med.

Her var det berre å bevege seg med følelse om man ikkje skulle miste dem - og meir tel - underveis.

Det gikk just ikkje faste, men de bar jo sine byrder bra mens den nye dagen skreid fram og sola var for oppadgåanes bak et lett skydekke.

Da den gangbare vei endelig plana ut, fikk "paret" oppleve heimsjøssen i Merchedes, - og det er jo ikkje dagligdags for hverken den eine eller andre av dem.

Både Lilly og Osvald kan vel karakterioseres som heldige som fikk nyte både lukta og smaken av morgenkaffe i heimhusan. Mange minnes denne natta med dystre følelser - da en liten ettermiddagstrim med bilen gav ufrivillig oppholdstillatelse i det fri på halvdøgnsvis.

De to gode naboer tenker nå tilbake med ét smil på sine sysler i de små timer da den halte blei geleida av den "blinde".

Oppskriften

Denne gangen kommer vi med ei oppskift på en forfriskning som kan passe godt når du skal lese Austavinden.

SUN-SHAKE:
1 1/2 dl. H-melk
1/4 knust banan
1 ss. sjokoladesaus
3 ss vaniljekrem.
ALT BLANDES SAMMEN og VÆRSÅGOD.

VI HUSKER

-OG HILSER VÅRE ELDRE

No er jo ikke ho Helene Hætviksen bofast i bygda, men hennes hjerte har vel alltid likesom vert igjeb her.Ho har bodd i mange år på forskjellige steder,Det var vel ikke så greit de første årene Oppi Råndalen, som bureisningsfolk med lån og gjeld-og lite kontanter.Bedre blei det da familijen flytta til Ballangen,og fekk bedre levekår.Etter at ungene flytta ut og Arne gikk bort, flytta ho til Narvik.Helsa har vert mye opp og ned,Helene har likevel beholt et godt humør.Vi er litt seint ute,men vi hilser og sender gode ønker i høve 70 årsdagen , den 2 august! !

Jaja,-Karine Gundersen,-årene har gått trutt og jevnt også for deg.Det er helt utrolig at du fylte 78 år den 12 august.For deg også har helsa vert så ymiss,men humøret har du.Og hukommelsen er god med fortellinger fra gammeltida, som vi må få nedskrevet. Vi hilser på etterskudd,og ønker deg gode år med dine.

Og når vi er der i gården minnes vi også at Rolf Gundersen fyller 71 år den 23 september.Her er neppe noen av de eldre heimer i bygda hvor du ikke har hatt et eller annet gjøremål-inne eller ute.Vi senner deg gode hilsener i høve dagen.

Hilda Hanssen i Saltvik fylte 76 år den12sptember, og vi hilser.

Hildur på Skoglund fyller også 76 år ihaust,- den 9 oktober. En"helt almindelig dag", som du sa. Men for dere mellem 70 og 80 er hvert år dere er sammens med pss her i bygda for merkeår å kalle.Tror jeg ville fått mye i notatboka, om vi fekk sitte i ro og prate,- Hildur.Vi hilser så meget!--

Dette med å roe seg ned og samtale med de eldre,om mangt og meget- gjelder sannelig også sammens med Gyda Ravn.Ho har alltid hatt slik velsignet ro over seg- slik at også jeg selv roa meg ned,og tier og lytter- sammens med henne. Jeg minnes gode pratestunder ved kjøkkenbordet hos deg Gyda.Der,- ihverdagens enkelhet kommer vi hverandre nærmest med glede og sorg.Glede, - ja hvor ofte tente du glede i gutten som leita etter kyrne. Javist- de gikk forbi heroppe (eller på veien) klokka da og da!Og så sprang gutten som en hare avsted. Du var jo nylig på Brubakken og kunne glede deg over liv og rørelse av ungfolk og barn,der det var trusel om et øde tun.- Vi håper det går bra med helsa -og synet, Og ønsker tillykke med 89 årsdagen den 15 oktober.

Sist i oktober- den 29- fyller Margit Røssås 75 år.Sannelig har du mange slitsomme år bakom deg.Det var å gjøre nytte for seg i hverdagens krav, med hus og fjøs, på marka,bak steinlass og

i grøftearbeid. Ho har deltatt til fulle med øppbygginga av hus og fjøs, -og jorda i Røssåsen. Kjeldress og støvler har langt mer vert hennes "gallauniform"- enn lakksko og stasklær.-

Tillykke med merkedagen din, og ønske om mange gode fredelige stunder- serlig inne på hytta di i Klubbvika. --

Ha det godt alle sammen!

Det er lykke når det første smilet du av barnet får.
Tenk på alle dine lykkestunder gjennom alle livets år.

Du har lykken, hvis du hjelper, og din hånd en annens fant.
Kanskje en som skjebnen satte ved din livsens grøftekant.

Det er lykke,-har du bare solskimnssmilet i ditt blikk.
Da er dèt den største rikdom du i vuggegave fikk.

(Fra "LYKKE" av Hulda Hammarquist)

JøKo.

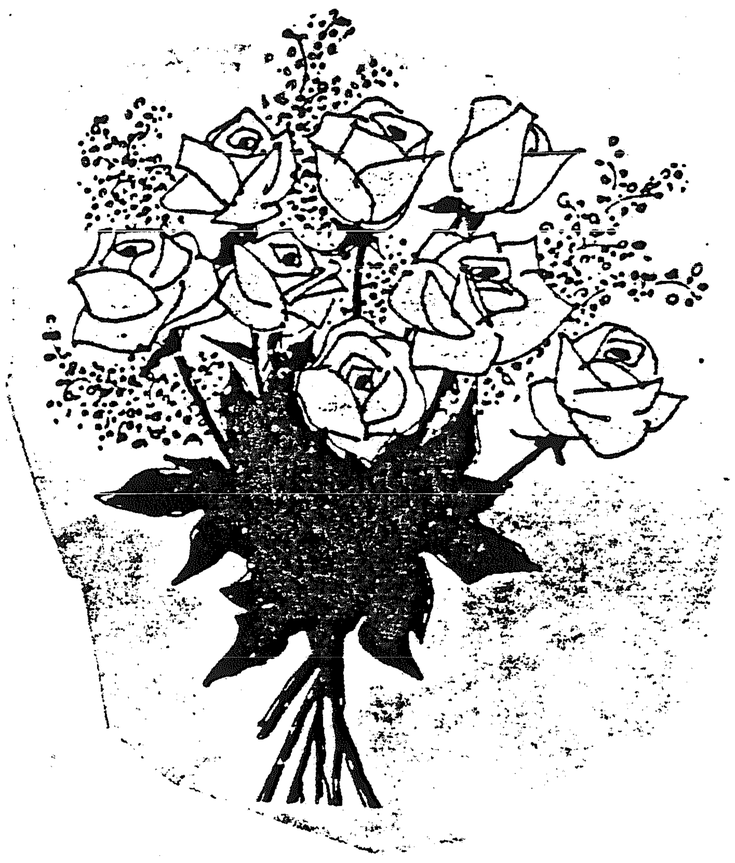

SER VI FOR MYE PÅ TV?

Sist i 50 - åra kom fjernsynet til Oslo, og midt i 60 - åra var det stort sett utbygd over hele landet.

Det var starten på en ny epoke. Folk var ellevilde etter å kjøpe seg fjernsynsapparater og ta i bruk det nye vidunderet som var kommet. Hadde de ikke anskaffet seg TV sjøl allerede, ble de fort innbudt til naboen for å se på det store vidunderet.

Fjernsynsutbyggingen var epokegjørende. Du kunne nå i din egen stue få inn bilder fra alle verdens kanter, og se det du ellers bare hadde hørt på radio. Det være seg idrettsstevner, musikkprogrammer, teater og mye annet.

Men TV-en førte ikke bare positive ting med seg. En jeg kjenner, var den gang nokså forutsigende om hva som kom til å skje av negative ting som følge av det nye medium. Han skulle i selskap til en nabo som hadde jubileum og hadde gledet seg til å møte og få prate med naboer, slektninger og venner av jubilanten. Men hva skjedde ? Jo, geburdsdagsbarnet var en av de første som hadde fått TV. Han satte på apparatet og innbåd hele selskapet til å se på TV. De satt foran skjermen hele kvelden, og gikk hjem hver til sitt uten å ha pratet med hverandre. Dette er jo et av de spesielle tilfellene som bare oppsto i TV-ens spede begynnelse. Men da gjesten, som for øvrig var en selskapelig og god historieforteller, kom hjem, spådde han at nå hadde vi fått et nytt medium som med tida kunne komme til å forandre mye av det sosiale samværet blant folk. Det kom til å vise seg at han hadde rett.. Vi hadde fått fjernsynet - på godt og vondt! -

Det er mye positivt, lærerikt og fint å se på TV, men de fleste er nok alt for mye opptatt av fjernsynet. Mange er helt ukritiske når det gjelder fjernsynet. De sitter foran apparatet, sløvet og passivisert time etter time og ser hvert eneste program helt til sendinga er slutt. Var de alene i stua, kunne det vel være selskap i TV-en, men når en hel familie sitter passivisert foran skjermen kveld etter kveld uten å prate til hverandre, synes jeg det blir for galt. I helgene når ellers opptatte foreldre og barn har fri og er hjemme sammen, kunne det vel være mye å drøfte og kose seg med i lag, og familieidyllen burde blomstre, men da sitter som regel hele familien foran TV-apparatet tause bare og ser. - Når alle programmene er sett, og sendinga er slutt, går de og legger seg. Stua blir mer som et kinolokale enn som et hjem. Mediene tar overhånd, kommer inn i hjemmet og forstyrrer roen,

freden, hjemmekosen, praten og kontakten menneskene i mellom. TV-en passiviserer, sløver og overtar for andre aktiviteter familiemedlemmene kunne drive sammen. Til og med i jula er det TV-en som lager julestemninga for mange. Alle vil underholdes og kan ikke bidra med noe sjøl lenger. TV-en skaper ofte kontaktløshet i hjemmene. Jeg leste i en avis at TV-arbeiderne i USA hadde streiket for en tid. Da gikk skilsmisseprosenten opp. Ektefellene hadde mistet kontakten seg i mellom. Består familien av mange medlemmer, er det alltid en av dem som skal se et program på TV. Dette kan ofte forstyrre eller skape ubehag for en annen som ikke er interessert i programmet eller er trøtt og vil hvile. Dette skaper ufred og misnøye. TV-en står der alltid påslått og durer i vei. Det kan på mange virke både frustrerende og slitsomt.

Men det som er mest skadelig og farlig med TV-en er vel hvis små barn sitter og ser på vold, kriminalitet og sex som de ikke tåler. På kino er det aldersgrense for å komme inn på sterke filmer. Men nå sitter ofte mindreårige barn hjemme i stua og ser både krigsfilmer og andre programmer med sterke cener.

I TV-ens kjølvann er også videoen kommet. Her kan barn og unge se allslags vold, kriminalitet, pervers sex og kvinnemishandling. Dette skaper angst, psykiske problemer og dårlige holdninger hos de unge. Mange tar ofte etter voldshandlingene de ser på TV eller video og praktiserer dem sjøl. Videoen er blitt "barnevakt" i noen hjem. Barna skal underholde seg med videofilmer mens mor og far er ute. Enkelte foreldre setter ofte på en videofilm som rent tidsfordriv for barna. Sjølsagt kan det være både koselige og lærerike videofilmer for barn, men dersom barna sitter for mye og ser på TV og video, blir de ofte passiviserte og lite aktive sjøl. De leser ferre bøker og driver mindre med andre aktiviteter der de sjøl kunne delta mere. De voksne prater mindre med barna. Det blir liten tid til rettledning fra og kontakt med foreldrene. Det har ofte TV-en skyld i. I mange hjem lar de mediene ta overhånd, og medmenneskelig kontakt blir forsømt til fordel for mediene. I USA kan de velge og vrake hva de vil se på TV og video. De har mange TV-kanaler, og TV og video står på døgnet rundt. Vi er på god vei etter. Faren er at medmenneskelig kontakt blir mer og mer forsømt.

I "gamle" dager gikk folk mye på besøk til hverandre. De fortalte, pratet og diskuterte. Fortellergleden var stor både hjemme og borte. Det fans gode historiefortellere, og historiene gikk i arv fra generasjon til generasjon. En fikk vite og lære mye om eldre tider. Man har nå skjøvet dette tilsides. Nå venter

folk bare på å bli underholdt av TV i stedet for å underholde sjøl. Fortellerevnen blir borte, og jeg tror vi mister en god del av kulturarven vår ved i stedet bare ~~bare~~ å sitte å se på mest engelske og amerikanske programmer på TV. Menneskene blir mere asosiale grunnet TV-en. De går ikke på besøk lenger. Det er alltid noe de skal se på TV. Går du på besøk til andre, står alltid TV-en på. De kan ikke prate skikkelig med deg, for de har alltid et øye bort på skjermen. Sjøl om det går et uinteressant program på TV, står det på og durer. Det var en som sa en gang at den beste bryteren på TV var den man kunne slå av med! Det er det noe i, for hos mange blir TV-en misbrukt, og man er ukritisk for hva man ser på.

Men man skal jo ikke bare se de negative sidene med TV-en. Den har også ført mye positivt og godt med seg. Det sendes mange gode og lærerike programmer på TV. Mange av videoene er koselige, lærerike og underholdende. TV-en har ført med seg større opplysning og mere kunnskaper blant folk. Det sendes programmer om de nyeste forskningsresultater innen medisinen. Folk får mere opplysning om kost, helse og sunt levesett. Man kan se og følge med i utforskningen av verdensrommet. Det sendes teaterstykker og gode filmer. Mange som aldri ellers kunne sett teater, får forestillingen rett inn i stua. Det sendes fine naturfilmer og opptak fra polarstrøk. Programmer blir opptatt fra TV på video og brukt i undervisningen i skolene. Folk lærer om andre folkeslag og kulturer via TV-en. Verden er blitt "mindre" ved hjelp av fjernsynet.Ferske nyheter og bilder kommer inn i stua de fra alle verdens kanter. Folk blir mere opplyste og orienterte om hva som skjer både i eget land og verden for øvrig. Det sendes programmer om psykisk og fysisk handikapete, så folk får mere opplysning om og forståelse for disse. Du får inn bilder fra katastrofe og krigsrammede land, og ved hjelp av TV-en kan det drives innsamlinger til folk i nød. TV-en kan også være til selskap og hygge for ensomme mennesker og eldre som sitter mye alene. Mange har ved hjelp av fjernsynet truffet igjen venner og slektninger de ikke har sett på årevis.

Så dersom man kunne bruke TV-en på en fornuftig og mer kritisk måte, se bare de beste og mest interessante programmene og siden slå av til fordel for andre viktigere ting og ikke la barn se slikt som kan skade, da kunne TV-en bare være en fin, nyttig og berikende oppfindelse til glede og et gode for mange! -

Marit.

BARNE-SIDA

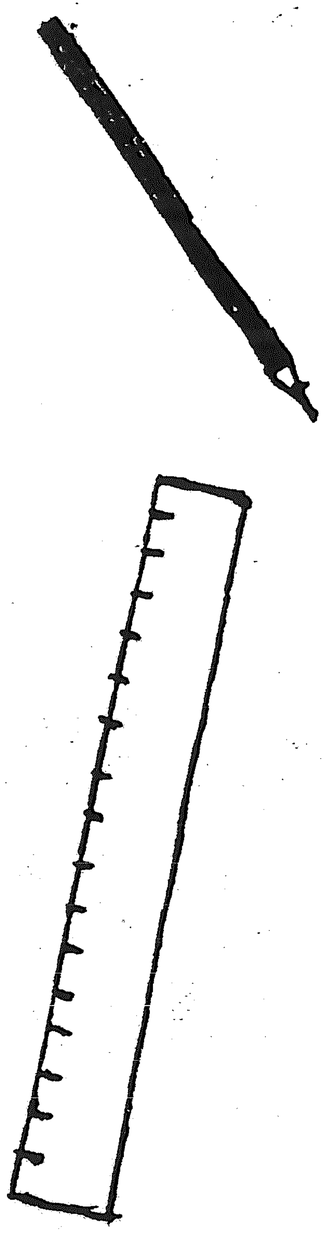

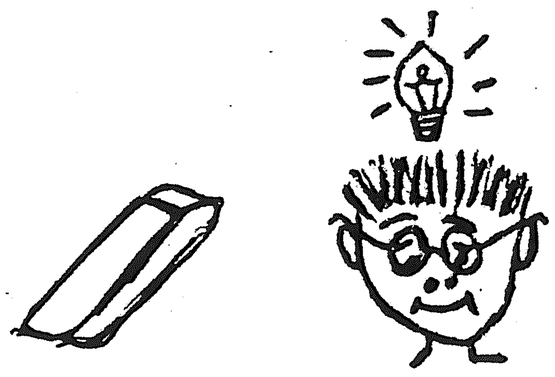

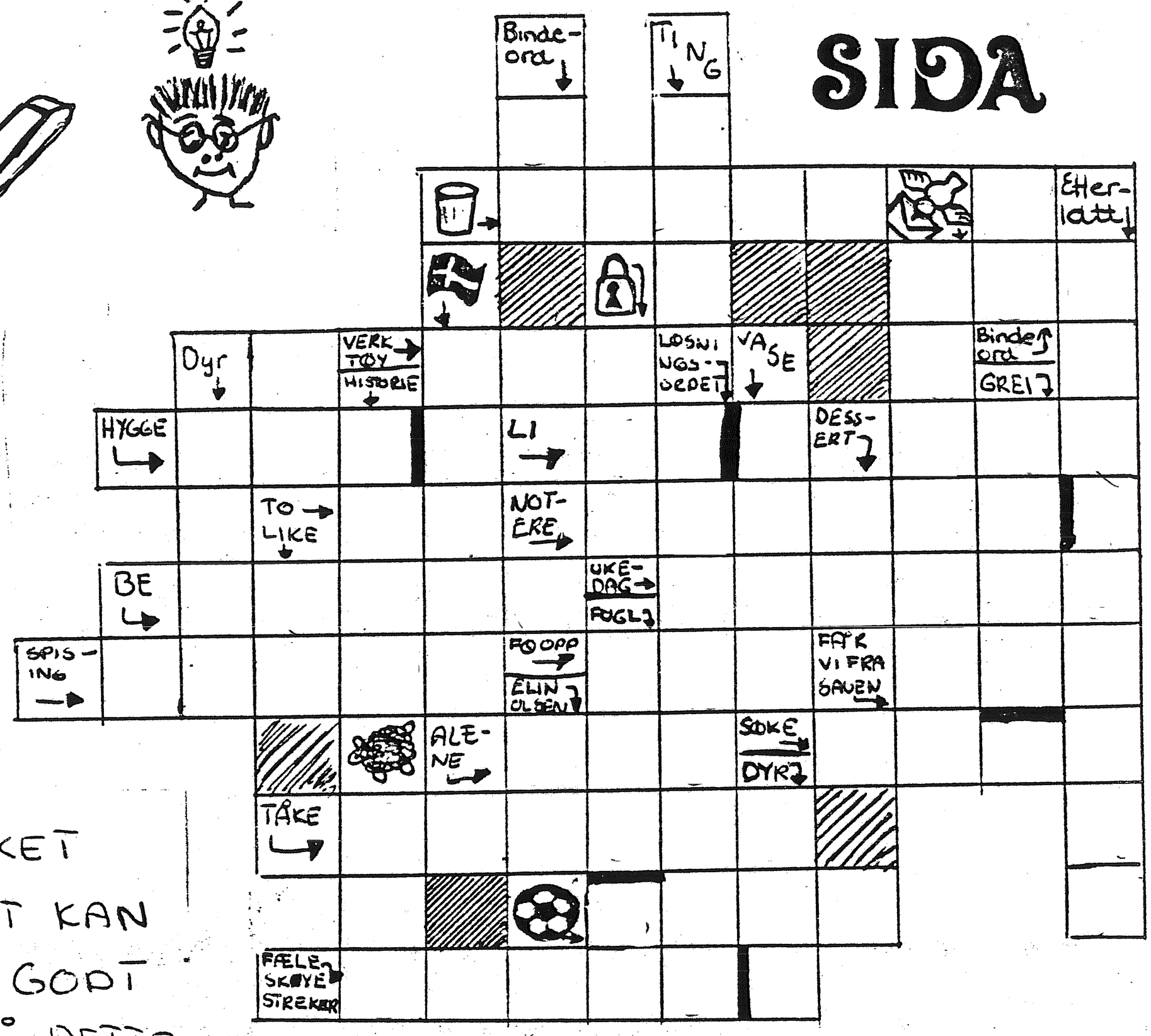

VÅ SOM MØRKET
ER KOMMET KAN
DET VÆRE GODT
Å HØRE PÅ DETTE
↓

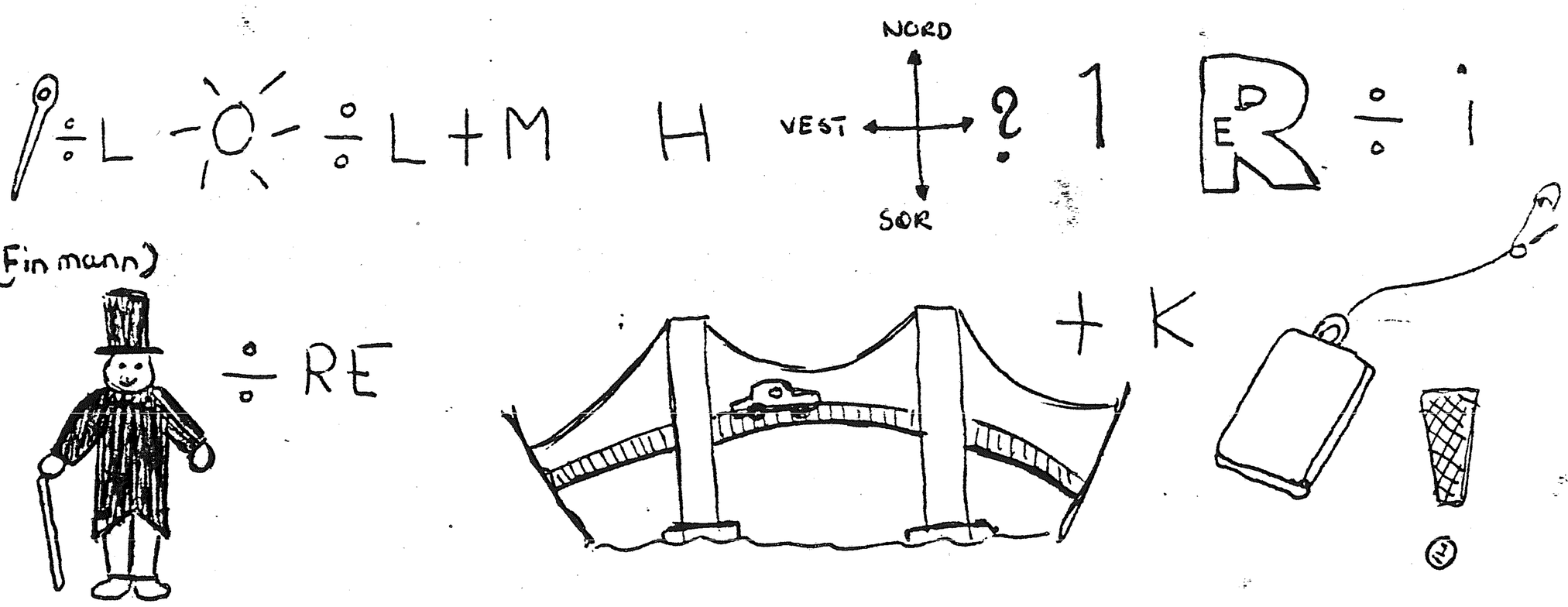

Forrige kryssord ble vunnet av Aina Olsen som var eneste innsender, som får en Turistpose.

Dette nummer av „Austavinden" sendes til:

Torgunn Olsen
Virak-Eb 81
8520 Ankenesstrand

Inger Elin Overvåg
Vidrek
8520 Ankenesstrand

Innsendings-frist:
25 Oktober

VITSER

Så var det bokseren som alltid ble kalt "Vårblomsten" fordi det alltid var han som fikk vårens første blåveis.

Dommeren: Hvordan kunne du finne på å slå ut fire tenner på naboen din?
- Han hadde ikke flere.

-Per, Per, søppelbilen er her.
.Si fra at vi ikke skal ha noe idag.

Turisten kom til en indianerlandsby og spurte:
-Hvor mye ved bruker dere for å lage røyksignaler?
- Ja, det kommer an på om det er lokal- eller rikssamtaler det.

-Nei, se nå her! sier musikklæreren til Hans.
-Her kommer du og skal ha musikktime og så ligger det en pistol i fiolinkassen din!
-Å nei, sier Hans, - nå står vel pappa i banken med fiolinen min.

-Hva kalles linjen som går rundt midten av globusen?
-Ekvator.
-Riktig, pg den som går fra pol til pol?
-Alkoholiker.

HVIS NOEN VIL SENDE INN VITSER, GÅTER, KRYSSORD ELLER REBUSER, SÅ MÅ DERE GJERNE GJØRE DET.

SEND DET TIL:
TORGUNN OLSEN, VIRAK, 8520 ANKENESSTRAND
INGER ELIN OVERVÅG, VIDREK, 8520 ANKENESTRAND.

HEIMPLASSEN MIN

Stafetten går videre, og nu e det min tur. Hjemplassen min e på Virak. Det e bare de siste 8 åran æ har vært her, så æ må vel ta det fra starten.
Æ blei født på Narvik sykehus i 1950, og tilbrakte mine 4 første år på Frydenlund. Nærmere bestemt på andre etasjen i huset ved siden av dagens Rosa mat- og vinhus. Det var ikke så mye trafikk dengang, så selv småunger kunne være ute og leke og passe seg sjøl. Jeg har hørt at jeg skulle være like flink som de store guttan i strøket, og prøvde å huke bussen. Taket i støtfangeren glapp heldigvis før farta blei for stor for en treåring,og siden mamma så det, blei det ikke gjentatt. Vi småjentene som lekte i lag,var livredde for guttegjengen som holdt til her. De var bestandig så store og så mange, men jeg visste ikke da at en av dem het Gunnar, med Hansen til etternavn.
Sommeren jeg fylte 4 år fløtta vi til Fagernes, i nytt rekkehus. Det e litt rart å tenke på at Fagernes var utkantstrøk i forhold til Narvik på den tida.
Vi gikk de tre første åran av barneskolen på Fagernes, og resten i byen. På fritida var jeg med i speideren, spilte handball og var med i hundeklubben. Det siste var min store hobby, så når andre passet unger, dro jeg på andres hunder, eller de dro på meg. Alt etter størrelse og oppdragelse.
Sommerferiene tilbrakte jeg på Ramstad i Tjeldsund, på hjemgården til far min. Det var mitt annet hjem, og jeg har bare gode minner derfra.
Jeg har ei søster som kom til verden 10 år etter meg, så ho har rukket å bli voksen ho også.
Fagernes var i grunnen en fin plass og vokse opp på. Det var snart å komme både i skogen og på sjøen.

Flybåten og han Krane er et eget kapittel. Vi heiv oss på syklan og spreng-kjørte ned til flyhavna når vi visste at flyan kom inn, og som regel fikk vi bli med han Krane ut å ta i mot dem. Han tok oss ofte både en og to ekstra runda, og han fikk oss til å storle med alle påfunnan sine.

Det var jevnlig skogbrann oppetter fjellet mens damploket gikk. Når det var tørrvær antente gnistan fra pipa gammelt gress, og de som skulle slokke hadde en stri tørn. Ras var heller ikke uvanlig, og en gang blei folket som bodde nærmest Kleiva evakuert. Det var ganske dramatisk den gangen det brant hos Mathiesens materiallager også. Vi måtte spyle husan, og dampen fresa fra veggan når kaldvannet traff. Vinduan sprakk også i flere leiligheter og malinga blæra seg. Bensintankan til Holmlund sto farlig nært, men det gikk heldigvis bra likevel.

Nu, etter 24 år er leiligheta solgt, og Fagernes er en plass man bare passerer på vei til andre steder.

Torø Ranheim Hansen

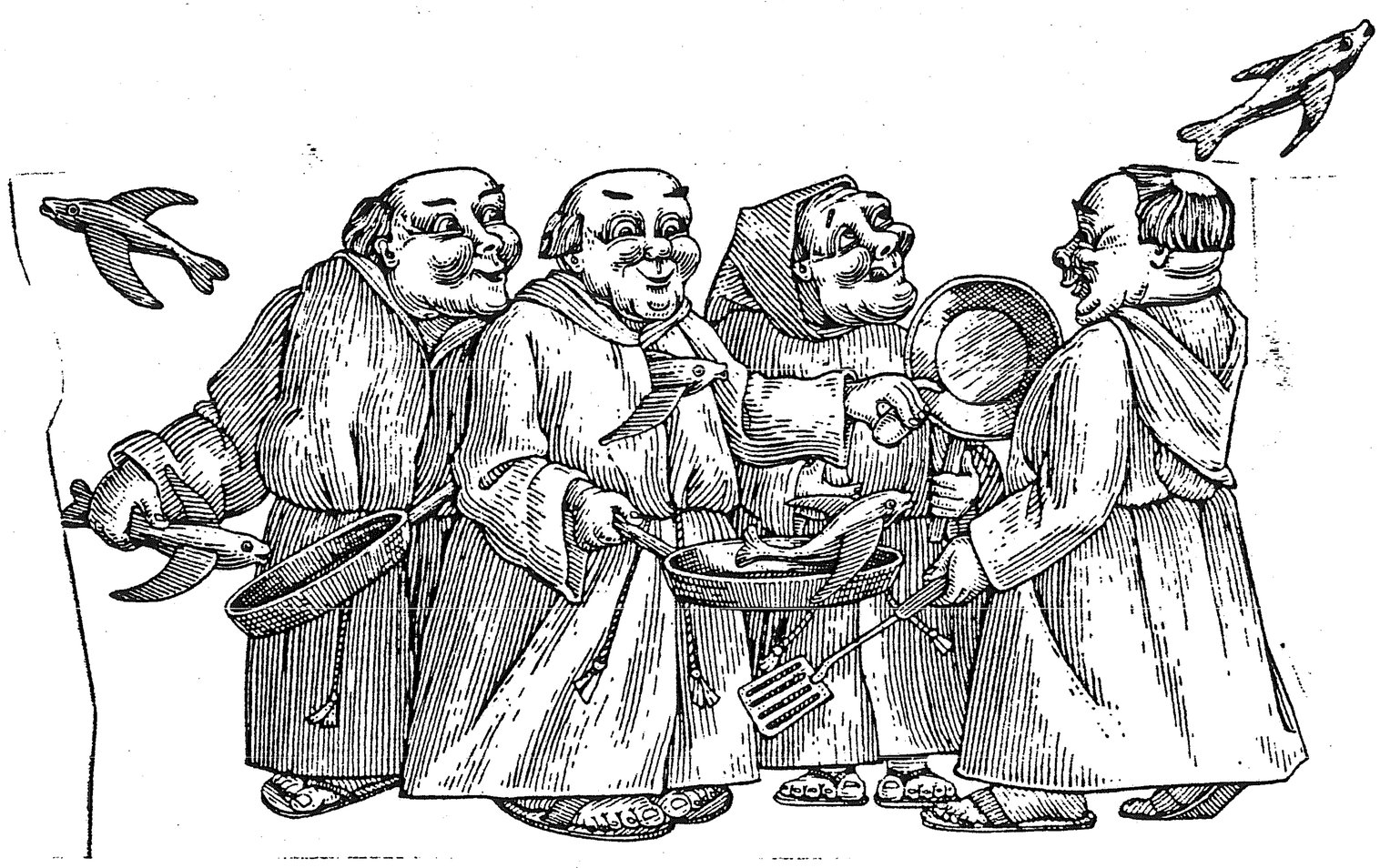

Og hvem tar imot stafettpinnen, og bringer Austavindens innflytterspalte vidre mot nye høyder.....?

Red.

Syng kun i din ugdomsvår, i din lyse sommer

Ja, her var vi samla en flokk håpefulle ungdomma for ca. 53 år siden.
Det er på gamle Storsjedalsbakkan, der hvor Åsheimgården nu står. Den forra som er bakgrunnen på bildet står visstnok den dag i dag utenfor stuevinduet på Åsheim.
Litt på nersida av bakgrunnsforra står jo den som Marit og Jan pynter så vakkert med lys første adventsøndagen, den som står og lyser og nikker til oss alle, ja, ikke minst for meg som ser den fra mitt kjøkkenvindu. Et fint lyspunkt i adventsmørket. Takk skal dere ha!

Som kjent så stod det et ungdomshus på Storsjedalsbakkan ei tid. Det er jo mulig at vi ha vært innom ungdomshuset den dagen dette bildet ble tatt; jeg kan desverre ikke huske det; - dere vet det er mye som rinner før du vet det selv, ut i minnets kilde. Nu kan vi også ha gått etter veien i flokk og følge, som vi ofte brukte, og le og prate om alt og ingentng. Det tror jeg var skikk blant ungdommen i andre bygdelag også.

Vi gikk mye utover veien, og i fine sommersøndags-kvelder gikk vi opp på Kirkesteinen. Du kunne bli stemt til høytid vedå sitte der.

Tilbake til ungdomshuset. Vi fikk ofte lov til å gå inn der for leik og moro, vi hadde alltid en stø og ansvarsbevisst med i flokken som passet på at alt skulle foregå greit og i orden.

Kan tenke med at "Austavinden"'s lesere ikke veit "hvem er hvem" på dette lille bildet ovenfor, derfor skal jeg skrive navnan.

Første rekke:

Magna Ravn (Sæbbe)

Ingeborg Mikalsen Bakken (Overvåg)

Hilda Røssås (Hansen)

Ragnhild Larsen Holtvik (Feidal)

Helene Ravn (Hartvigsen)

Borghild Karlsen, tjenestejente hos Kongsbakk, husker ikke hvor hun var fra.

Alma Deschington (Aasberg)

Karine Hansdatter (Gundersen)

Stående:

Aslaug Ness, Tysfjord, tjenestejente på Indregård

Anny Aasen Låvang, Helgeland, tjenestejente på Vollen

Lilly Kongsbakk, -disse 2 sistnevnte var bestevenninner.

Bakerste rekke:

Ingvard Røssås

Ivar Frantzen, Saltvik, tjenestegutt hos Kongsbakk

Hans Mikalen Bakken

Trygve Eidissen Gjerdhaugen

Fotograf fungerte Ingvart Strand.

Dessverre er mange av disse gått bort, men deres minne lever.

Ungdomsflokken ble ette hvert å spre seg. Enkelte reiste ut for utdanning, andre i arbeidslivet, fann sitt livsideal og ble boende på forskjellige steder. Noen stoppet opp her hjemme, overtok fedregården hvor nye generasjoner nu vokser opp.

Atter andre måtte glemme seg selv og sin fremtid for å forsøke å hjelpe sine foreldre, Slik var forholdene dengang.

Men stort set har vi vel gjort vårt alle og det som er bestemt for oss, og vi må baretakke livet som har gitt oss så mye både av god og vondt.

Får slutte der jeg begynte"Søtt er da hvert ungdomskvad, som en røst vemodig glad, i de tause lunde".

K.G.

SMÅNYTT OM FUGLELIV I FJÆRA

Etter at vi blev bofast nedmed Skoghaugen og har kort veg ned til fjæra, har vi bedre høve til å følge med i fuglelivet på hav og land. I de senere år er her kommet flere "nye" fugler. I mange år har her vert rasteplass ute i elveutløpet, for svaner på nordovertrekk om vårene. De stanser et døgns tid, beiter og kviler seg opp - og drar vidre.

Så ellers disse nydelige fuglene i sommer,oppi et vann på vestsia av Porsangerfjorden. Grågåsa ser vi på trekk både på nord og sør.Det er et fint skue når de rusler bortover marka på beite.En kjenning fra Ballangen så dem mer i et syn liggende velstelt på rygg i fryseboksen!!-

For to år siden fekk vi helt nye vårgjester nede på leira. Det var to gravender, som var her noen uker - og forsvant. Slik var det også ifjor. Da var de tre , men to av dem var i stadig krig - trolig to hanner.Dette fortsatte også i vår, inntil de forsvant.Det gjorde også vi -på ferietur. Skal si det blei en trivelig hjemkomst.Søndagsmorgen og godvær med oppflødd sjø.Her kommer en hel flotije, - de to voksne gravendene og hele seks småhydelige nøster mellem seg. Vi hadde denne gleden i flere dager.Men vi var meget redd for at reven skulle overraske familien når sjøen var nedfallen. Småtassene var livlige på sjø og land, men aldrig i luften. Stor var derfor sorgen da vi en dag så familjen med bare to ungerigjen.Disse vokste opp og var nesten like store som foreldrene før hele familijen forsvant.

Vi har også tilhold av laksand ute på leira. Slik også med hegra, som har vist fram fire unger. Igrunnen et trist syn der de sitter og henger bortover steinene. For to-tre år siden hadde vi besøk av en hettemåse og ei kornkråke. Men de er ikke standfugler hos oss.Også iår så jeg den mer sjeldne og våre toppdykkeren oppi Storvatnet(bakom Hammarvatnet). Jeg nevnte kråkei,- en temmelig utrivelig tidligmorgengjest, når de har skravlemøte bak ihaugen her. Her er foresten to kråkeunger litt anderledes enn vanlig. Den ene har mye helkvite vingefjæ,bare en kant av sort ytterst. Den andre har kvite halefær.Årsaken veit jeg ikke.Vi har jo sett at småmåsen er svært elskovs-opphisset oppå låvetakene. Kankje har ei kråkemor blitt så oppglødd at ho har vert frampå litt mens mannen er ute etter øl, som det stå i visa.

Viba ser ut for å bli fast i vår fauna og blir bare fler og fler for kvart år.Syns derimot at det er blitt mindre med trosteherjingene i ripstrærne. I sommer så vi ei linerle med bare ett bein. Jeg har lurt på hvor de to havørnparene jeg har registrert ute over Leira , har sine hjem?

Vi opplever at det blir stillere og stillere både i skog , og hage, etter som alle våre små venner drar sydover. Men vi har hatt en fantastisk sommer i år , og har fortsatt en sjømn høst.Vi skal da være meget glad og takknemmelig for det. Så kan vi gå vintren i møte med godt mot , og se fram til "solhverv for hjertene bange"- og -" Vetteren for våren må rømma."

Og imens legger vi igjen merke til og gleder oss over den lille optimisten -kjøttmeisen, som fortsatt holder lag med oss i høst og vinterver.

--- --- --- --- --- --- ---

Du ska itte trø i graset,spede spira lyt få stå.
Mållaust liv har og ei meining du lyt sjå og tenkje på.
På Guds jord og i hass hage, er du sjøl et lite strå.

Du ska itte røre reiret,- reiret er ei lita seng.
Over tynne bån brer erla ut sin varme veng.
Pipet i den minste strupe ska bli kvittring over eng.

Du ska itte sette snurru, når du ser et haraspor.
Du ska sjå deg for og akte, alt som flyg og spring og gror.
Du er sjøl en liten vek en, du treng sjøl en storebror.

(Einar Skjæråsen) JoKo.

"Fleip eller fakta"- fra bygdemiljøet.

NB. Her blir det ikke lest korrektur på de mange feil som måtte oppstå.Tidsnød over hele linja!

Elgene som har plaget seg på Brubakken,nynner ikke... "Jordbær med fløte på,-jordbær med fløte på ...osv." De bryr seg ikke om jordbær. Langt i fra! Neida, synes bare det er så fabelaktig festlig med smell for hvert "gjennomslag" i plasten. Og med fire bein blir det faktisk rene chowet bare på en rad. Nå er elgungene i full opplæring. Kjell-Olav har brukt opp alle "styggordene" til ingen nytte. Men nå trør han tel! Nå skal det bli "tribunejordbær", i høyden og som ingen har sett maken til.Det skal være ei jordbærrad på hvert trinn- og uten plast. Den ballansegangen tør ikke elgene! Modellen er hentet fra de greske amfiteaterene.Altså:1/2 eller 3/4 rund- ing. Det foreligger søknad om tippemidler som sikkert blir "be- jaet" av idrettsforbundet.Dermed blir anlegget duket for fotball og skjøytebane - som binæring - utenfor sesongen. Hit kan alle store og små klubber komme. "Austavinden" slår stort opp om alle som har vunnet. "Småputtene" i Håkvik er spesielt velkommen.

Anne Berit og Gaute har lagt ann på "klippegrunn" med opp- bygging av stein og betong i tillegg. Reine festningsanlegget bare grunnflata. Inga hus i sikte, og mystisk er det.Skal være usagt om det er Sjøvegan eller "vår herre"som har sviktet. Anlegget ligger der stille og øde,kunne jo vært brukt til "sen- fredag" og gitt store innkomster som vederlag for frostskadd potet. Men akkurat det siste,så skal det bli andre boller i 1987. Både Gaute og Jan skal montere snyplog på de der store greiene de bruker i åkeren, og som forresten har skremt både ett og annet bærføtt langt opp i snyen.

I "Storhågen" har det vært mye til leven utover høsten. Semenblanderen har skråla til klokka 22.00 og vært til sjenanse for naboenes nattesøvn. Men nå stiger trinnene - nedenfra og oppover i høyden -- til mottakelsesbalkongen. Ho sto til eksamen i "mur og balkong",men strauk på forskaling. Må kontinu- ere eller - ta et kurs i forskaling - på voksenopplæringa. Sommerferien blei utnyttet maksimalt - av 2 uker. Nedslag i Bergen,Bryne Aabenraa, ja,til ogmed et slag over til Flensburg uten å bli tatt for innvandrer. Nå er yrkesbenevnelsen "Kongelig hoff-fotograf" etter å ha knipset Margrethe og Henrik på mottakelse i St.Nicholaj.Videre er det observert bilder av et storkrpar.!?! På forsiktig hentydning om den boka hvor vi hadde lest om Sara og de 96 år, - fikk vi et fræs til svar.- "Kjøp siste utgava,den du har lest er gammel"! Ja,ja,- alt kan skje etter"66",- som ho Wenche Myhre synger.

For øvrig har det vore banka så mye på Vidrek i sommer som aldri før. Ikke bare har det gått ut over nattesøvnen, men også hørselskade er registrert. Størst skade meldes det om fra helge- bankinga. Det var som om det konkurertes i å få høgste slaget- enten det no var ørt -eller hellig.(-der hadde Jørgen fordelen av ekko mellom gammelstua, butikken og mellastua).

Når folk kom seg på føttene - langt utpå mandagsførmiddagen- og sku "snakk åt" han Svein, jauda,-da hadde han rømt til Ramsund Jeg kom forbi byggverket litt seinere i uka.Ymtet litt om at jeg syntes innkjøringa var litt for "høyrevridd".Antagelig plagdes han for håret reiste seg -- rundt omkring - og han glefste; - "Det blir i alle fall ingen forandring før etter regjeringsskifte."

Nybygget hans Osvald, og portalen ikke minst, innbyr til litt av hvert - og ett og annet. Det ryktes om en "intimbutikk". Med bl.a. garnutsalg som motto. Videre lyder det at i et annet rom skal "Husker du" gjenopptas - med lokale artister + vaffelkaka (Hildurs spesial) og kaffe.

Jon Martin har virkelig tatt hardt i med en toetasjes restaurering. Han venter med inngangspartiet til han ser Jørgens utspill. Antagelig velger J.M. en romslig "beste vestkantportal". Barok stil. I andre høgda skal det i alle fall være en fornuftig restaurant, uten diskotek! Her skal det kun serveres ekte Vidrekmat - nemlig flyndre, mandelpotet, flatbrød og surmelk eller Hammarvatn. Her behøves ingen skjenke- eller nattklubb-bevilbning (-bevilgning - Blom, det kan risikeres promille av kulturmelk også - hvis den er for sur eller begynner å jæsr̀ -gammelnorsk).

Gammelbutikken ,- det klenodiet - er opprinnelig stabburet hans oldefar Andreas Hansa. Da Enevold Kongsbakk skulle begynne med butikk - engang på tjuetallet, blei huset dreiet mot vest og flyttet på tømmerstokker dit det nå står.

Var såvidt det ikke blei revet i sommer. Forbudet kom fra museumsstyret og bygningsrådet. Det var bevaringsverdig ! Til stor glede for et gammelt menneske som har leka i det huset før det blei butikk. Jørgen har laga utsyn mot syd og no diskuteres det - hvor to og tre forsamlet er. På spørsmål om bruksrett og formål - lyder svaret:"Ingen kommentar." Men tankene er tollfrie. 1.Forskningsinstitutt ? 2.Bygdetun / museum ? 3.Kårstue ? 4.Badstue ? (gammelbrynnen like ved er full av vatn og masse bjerkeris i nærheten). Men helst blir det nok "mimrebu" .Forhåpenligvis til hygge og nytte i de årene som kommer. Fra butikktia er vi mange som har - og minnes artige ,gode og mindre gode episoder derifra. Gjennom ca. 60 år tilbake,har det vært skiftende tider, dårlig med inntekt,bekymringer for morgendagen,sykdom o.a. problemer blandt oss som har vokst opp her i denne bygda,som vi i dag ser blomstre og vokse. Vi minnes så vel!

Per Røren er ikke å få i tale.Ryktene påstår at det skal bli "fiskerestaurant" nere i fjæra, Med den beliggenheten er alt mulig. Med de nye automatiseriserte kasteslukstengene når en både plastflasker/dunker, flyndregarn, mort og småsei. Skulle det komme til å gå for varmt for seg, er en avkjøling / utkastelse ingen "tørr" sak med den beliggenheten.

Bygningsrådet: Hele etaten er nedkjørt p.g a altarb.med søknader, tegninger oppmålinger,utslippsmuligheter osv. herfra. Bygningssjefen tar på seg alt ansvar om det skulle dukke opp noe som er helt bort i hampen gale, men han blir ikke tilgjengelig for klager. Han har tatt med seg hele staben og reist på studietur til Tibet.

Agnar i Holtvika var tidlig ute og har alt under kontroll, så han står først i køen når no andre kapittel står for tur. Det er å frykte for et nytt frafall etter søknader om serveringsskjenke- disko nattåpent osv. har passert formannskap,politi, sosial-kultur-og menighetsråd.

All denne bygde-byggeaktiviteten eret motsvar til Panorama, Fjellheisen,Trollhøgda,Royal,Riksgrensen osv. Blir det "nei" på alle inneværende søknader.ja,så regnes det med stor konkurs og mange tapte arbeidsplasser her i bygda. Sosialkontoret har i tankene et "messe-basarkurs" hver onsdag med eksamen (for de mest pågående) på Grendehuset sist i november

NB.Avisreporteren er sendt"rett øst"-over et par grenseovergang er.- For å studere fårebeccereller.Lammekjøtt innkjøpt i går.

DARS VIDANJA! (-ha det bra - på russisk) LiKo.

St. Hans

I år vart midtsumaren feira ved kyrkjesteinen, som det hadde blidt gjordt mykje før. Kjell-Olav ynskte bygdefolket velkomne dit for at me kunne få ein triveleg kveld saman. Og triveleg vart det.

Veret var fint sjøl om det var grått på alle kantar. Bålet vart sjølvsagt midtpunktet. Her gjekk både smia på Gjerdehaugen og gammelfjøset til Gunnar og Torill opp i røyk. Og for ikkje å gløyme skoa til Karen som svidd sålane sine her. Og bålet vart gedigent til alle sørlendinganes store glede. Trea til Kjell-Olav som sto i nærleiken nå varma seg godt dei og.

Ungdommen laga seg eit lite bål for seg sjølve som dei sat rundt. Og sjølvsagt måtte vi ha eit bål til pølsene og han Kaffi-Lars.

68 personar i alle aldra møtte fram ! Mest bygdefolk, men og HYttefolk og utanbygds folk. Og den etterkvart velkjente B-gjengen (barnevogngjengen med 5 barnevogne) var trufaste også her. Dei siste skudda på stammen måtte jo vera med, som skal føre tradisjonen vidare.

Natursti var det og, som Torill og Arna hadde laga til. Det var verkelig artig gjordt. Der spurte dei etter hva slags lyng som var lima på pappen. Det var bl.a. ei tomatplante. Og ei av tustane var ei ripsbuske. Kva skulle ein arming tru ?

Men post nr. 7 måtte me hoppe over,sa dei, for denne hadde kome bort i planleggjinga. Men me trong ikkje hoppe langt, for nr.7 hadde blitt lima bakpå nr.8. Og me tenkte at her var det noko lureri igjen! Mange artige svar vart det og sjokolade til alle.

Og sjokolade vart det og på dei som kunne kaste piler. Undertegna lura veldig på kvifor alle hoja så veldig for kvar pil som traff sjøl om det var langt framidt i blinken. Men det var visst ikkje det som var viktig, berre ein der det var gult. Det vart mykje latter etter som alle fekk prøva seg og div. stilartar kom fram.

Men kva er vel ein slik kveld utan musikk. Trekkspel med Karl-Gunnar og Helge, og Kjell-Olav med gitaren.

Gamle slagerar vart som nye, "Sleng en slant uti brønnen og ønska deg nånting" osv.

Jau, stemninga var på topp. Men stive og kalde trekkspelfingrar måtte varmast på bålet.

Dei minste vart trøyte etter kvart og ville heim. Men nokre blei att utover kvelden og fekk seg ein ekstra kaffitår.

Ein svært triveleg kveld vart det, og ein takk til komiteen (Torill,Arna,Ingebjørg og Kjell-Olav) som var med på å laga det så triveleg.

A.B.S.E.

På vandring mellom heimer og naboer

For den som har levd noen år her i bygda, ja hele sitt liv, har de siste 10 -15 årene vert en sammenhengende gledelig bo- og byggeutvikling. Vi hadde noen spredte byggeforekomster rundt omkring 50 årene.Men så kom den store depresjonstida som nermest blei å sammenligne med "emigranttida til Amerika".

Krigsårene var jo så usikre på mange vis, at de som da var unge stort sett holt seg i eller nærheta av heimbygda.- Men det blei store muligheter i samfundslivet straks freden kom.Nyoppbygging både med boliger, foretninger,bedrifter og bysamfunn. Likeså kom mulighetene for utdannelse og fagopplæring godt igang igjen. De unge både ville og måtte dra ut for å skape sin livseksistens. Resultatet kom litt om sønn-,her blei litt etter litt tømt for ungdom. Et ganske levedyktig ungdomslag med innkjøpte matrialer, tomt og byggeplaner for hus, -skrumpet bort.Der var knapt folk igjen til et styre.Ungdomsflokken treftes her heime stort sett bare i påske- og julehelgene.Tredjedag påske og nyttår var her igjen nesten bare "gamlingene "tilbake.Husker f. eks. disse etterjulsvintrene, da jeg søndag etter søndag trasket over hele fjellet mellom Saltvikhytta og Klubbvikmarka -uten å se spor eller tegn etter mennesker. Like øde som i Sibir - Men avogtil en gledelig treff nede ved hytta hos Johan Åsheim.

Der var da et og anna giftermål, men lite med nye heimer blei oppretta i bygda. -Ho Gunvor Olsen fekk lokka en traust kar med seg innover veien, -og blei bofast på Krøkebærnesset Brødrene,-Arne og Rolf fekk seg husmor og heim -, men flytta seinere bort.Og de andre der oppe blei også borte. Han Albert rota rundt litt, men tok heldigvis til vettet,-fant seg kone iTysfjord og tomt hos han far -og blei her. Og ho Edith Kvamme var noe til jente, som huka med seg nordover kar og snekker som bygde og bosatte seg på Kvamme. Kåre Bjerkelund fekk mye kjøring - og kone iBallangen,- bygde hus og blei her.Ellers blei alt for mange av jentene ,iHoltvika,på Vollen, iØverstua,på Skogset, Rydningen, Bruakken og Nygård "bortført". Ravnguttene både her og der blei fergefolk - og forsvant med sine kvinner og ferger.Debergguttan fant seg snarlig koner de òg, men ka hjelp er det ,når de stakk av alle sammen, etter å ha sikra seg b a r e hyttetomter ! Kongsbakkungene var jo ikke stort bedre, alle forsvant-,untatt èn som blei gående som gammelungkar, lenge lenge, i likhet med han Agnar i Holtvika, -

Slik også med Arne Hanssen, som i likhet med oss andre ungkarer gjekk åleine heime sammens med aldrende foreldre.Bygdefolket blei stadig forgubbet og døde etter hvert ifra. Og lite barn kom til i andre enden.- Fra gård til gård:PÅ NYgård går gamle folk og en ungkar.- PÅ Brubakken sitter Gyda åleine på nedlagt gård.- Det samme gjør Edvin Ravn i sitt tun.På Skogset strever Petra og Håkon heilt alene.-Gjerdhaugen avfolket og for fèfot.- Det samme forhold finner vi på Vollen, etterat Alma og Håkon med ungeflokk flytta vekk.Konstanse og Rolf Olsen fraflytta og huset øde og stille.-I Mellastua kaver Anna alene noen år og gir opp,-Slik også på Bakkan, Men både Ingeborg og Anna bor heldigvis fortsatt i husene.Og "Nerigården" går Enevold og Elisabeth og eldes sammen med en ungkar, men gården er i drift. I Øverstua går også to gamle,men helt alene.Også der er gården i drift. PÅ Grønnvoll strever også Deberg og Agnes -alene. Slik også hos OLE og Magda,og oppe hos Karine og ROlf Gundersen. På Indregård: Sigfrid og Andreas har strevet med litt drift, men gir opp. Andreas er helseløs, begge er i skolen i Narvik,og de flytter dit.På Åsheim er de også toeine. Johan steller med sitt og Elisabeth har ansvar for den stadig minkende barne-flokk i skolen.Skolen er ny og fin, men som sagt barnetallet minker, og skolen blir udelt. -Men hos Gunvor og Alfred Nygård har vi et levend ungt hjem, og unger-.Det samme er å si om forholdene på Bjerkelund.hos Gerd og Kåre.Hans og Antonette er opp i årene , men kaver med jorddrift likevell. På Kvamme er der liv og rørsle- og ungeflokk.Hildur og Osvald er alene og steller med sitt lille jordbruk. Men da Osvald blir borte - gir Hildur opp jorda. -Oppe i Røssåsen driver Ingvart og Margit for fullt, og med unger og godt håp for framtiden. I Holtvik er gården i god drift-, med Alvilde og Enevold opp i årene,- - og med en ungkar som driver.-Inni Skærvik er der liv og røre både med unger og fergedrift.-- Sluttfasitten er,at i omlag halvparten av heimene bor det eldre og enslige . Den andre halv-delen har vansker med å holde bygdesamfundet i gang.De unge er jo borte,- og dermed opptimismen og framtidsplanene.

Veit ikke å tidsbestemme , når det "store vendepunktet" kom. Agnar og Jørgen kom seg endelig igang med familijer og nyhus-bygging.- Men mest avgjørende på mange vis var at vi fekk sikker vannforsyning for hele bygda. Da mener jeg folk både her - og flere fraflyttede fekk tro på å leve og bo i bygda.

Da flytta f.eks. Ingebjørg og Ovald t i l b a k e til et folketomt Bakkan!- Og så får vi De første"innvandrerne" som lager seg helt "nytt" tun. Jenny og Harry får seg heim oppå Bårstuhaugen. Det samme gjør Olga og Nils - inne på Bjerkelund.- Og sannelig får vi tilflytting og bygging av "fremmede"- uten røtter her. Familijene Torstensen og Håheim (Narvik og Ankenes) får seg nye heimer oppi Lillehaugen.- No går det virkelig "folkevandring" den rette veien!!--Også JON-Martin og Liv ser den "store glede" med å bo på våre vindfylle tun, De flytter og bygger seg heim på Bakkan. Dette ønsker jeg indelig at -ho Ingeborg skulle fått opplevd !!-Han TORstein får sannelig sin Oslojente med hit nord, - og bygger seg heim oppunder Skolehaugen.-Som ikke det var nok, -her kommer Hans Gundersen til bygds med søstra,og bygger og bor de òg -No kommer her"nyfolk" som småseistimer.Det øde tun på Indregård er brått fyllt opp av en tallrik Martinfamilie.- På Gjerdhaugen starter Oslogutten Gaute og hans Anne-Berit opp med jordbruk,og no nyhusbygging.Eidissenfam. er igjen i drift der oppe. Vollen ligger ikke for fèfot, Barnebarn av Birgit,-Svein med sin Anita har fått seg nytt heim der oppe. Unge familijer nesten "oversvømmer" oss.På Brubakken ståker det igjen i det stille tun.Det er Gydas dattersønn- Kjell-Olav og Arna fra Rana, som har heim og virke der ute.- Lengst ute der Bjarne Hanssen engang begynte - har Gunnar(Ruth & Frits Hanssen)- Sammens med Toril, uger ,sauer og hester,bygd seg både hus og en liten fjøs! Sannelig holt jeg på og glemme den siste "nybygger"-Alf-Harald Bjerkelund og hans Randi, Som har nyhus oppå berget ovenfor Bjerkelund.- Alle disse unge familiene sørger for at folketallet i bygda småningom retter seg opp igjen.-- Skal også nevne , at på Åsheim har Marit og Jan overtatt styre og heim.- Og for all del la oss ikke glemme at pensjonistene, Sigfrid Indregard og Lilly Kongsbakk, har prestert det storverk -å bygge seg nye hus oppunder Storhågen. Her har de hver hos seg kommet langt på vei med vakre hageanlegg.Slik kan de virkelig få leve en meningsfull pensjonisttilværelse.-

Kunne ønske noen unge tok over på Skogset,i Mellastua og hos Karl Olsen.Dette til glede for de gamle, og for oss andre naboer. Det er dette fellesskapet mellem unge og eldre i familiene - og i naboskapet som gir harmoni og trivsel i en livskraftig bygd.

JøKo.

VELLYKKET BASAR

Basaren Virak sanitetsforening holet 5.juli på grendehuset blei virkelig vellykket.
Vi hadde jo morran med oss å henge opp og dandere på beste måte alle de vakre gevinstene som var kommet oss i hende. En ekstra snill hytteeier forærte oss et vakkert trefat som han hadde dreia.

Allerede før kl.11 da startskuddet gikk hadde mange kommet for å få beundre alt det vakre som var på salgsbordet, og sikre seg førsterett til kjøp.
Reine folkevandringen kan en si for å beskrive besøket hele dagen. Loddsalget gikk eventyrlig godt på alle omganger og mange lykkelige vinnere gav seg til kjenne.
Kaffen og det som var attåt, så ut til å falle i smak, ettersom det innbrakte mye klingende mynt.
Helt fra Kjeldebotn på en kant og Herjangen på den andre hadde folket tatt seg en tur til basaren, og var slett ikke snål på det besøket.
Alle dager tar slutt og det var bestemt trekking kl.19. Familien Indregard hadde vært så velvillig i år også og ta trekkinga på data. Alle tilstedeværende vinnere fikk overrakt sine gevinster og de resterende blei overrakt rette vedkommende.

Vi kunne nesten ikke tro det var sanninga da vi så dagens innkomst var 2-sifret tusentall, - bare i løpet av noen få timer på vårt lille grendehus.

Pengene skalgå til oppvaskmaskin og varmtvannsbereder på grendehuset. Det regner vi med kan glede alle som har kjennskap til nåværende forhold der.

Sanitesforeninga ønsker å takke alle som viste velvilje med gevinste, arbeidshjelp og for øvrig støtta opp om arangementet. Hjertelig velkommen til det samme når det går mot sommer igjen.
VIRAK SANITESFORENING
I.E.

VINNERE VED VIRAK SANITETSFORENING's BASAR 5.JULI 1986.

BOK:	LODD:	VINNER:	GEVINST:
2	982	Harald Krogstad, Furuveien 24.	Heklet løper.
7	294	Rikarda Jakobsen, Ballangen.	Strikket damegenser.
4	319	Magnus Indregard, Tårnveien.	Brodert pute.
4	114	Kari Baadstø, Håreks gt. 13 a.	Barnegenser.
7	824	Per Helge Sivertsen, Dr. gt. 13.	Stor brodert duk.
1	155	Lisbeth Berg, Vidrek.	Ullpledd.
7	864	Ågoth Evanger, Saltvik.	Gravemaskin.
7	939	Helga Larsen, Håkvik.	Heklet kjøkkengardiner.
3	738	Anne Berith Beck, Skarberget.	Hardangerløper m/2brikker.
1	669	Marius Kristiansen, Narvik	Heklet barnekjole.
6	133	Karl Gunnar Bjerkelund, Vidrek.	6 par kopper m/asjetter.
5	672	Kjell Olav Ravn, Vidrek.	1 brodert åkle.
3	107	Reidun Lundberg, Rånbogen.	Skål m/asjetter.
2	510	Gunhild Rantanen, Malmveien 137.	Dukketrille.
1	891	Unni og Arvid Nilsen, Dorgveien.	Tårnkake.
6	362	Gunvor og Alfred Nygård, Vidrek.	Sengesett.
6	478	Alma Ravn, Lødingen.	Strikket barnejumper.
1	559	De gamle på Seljestad.	Brodert klokkestreng.
5	904	Ingrid Prytz, Ballangen.	Heklet duk og løper.
4	351	Terje Skarsfjord, Otars gt..	Åklepakke.
7	229	Harry Solberg, Vidrek.	2 glassfat.
2	972	Olga og Nils Dahl, Vidrek.	Badehåndkle.
3	171	Astrid Hansen, Råna.	Badehåndkle.

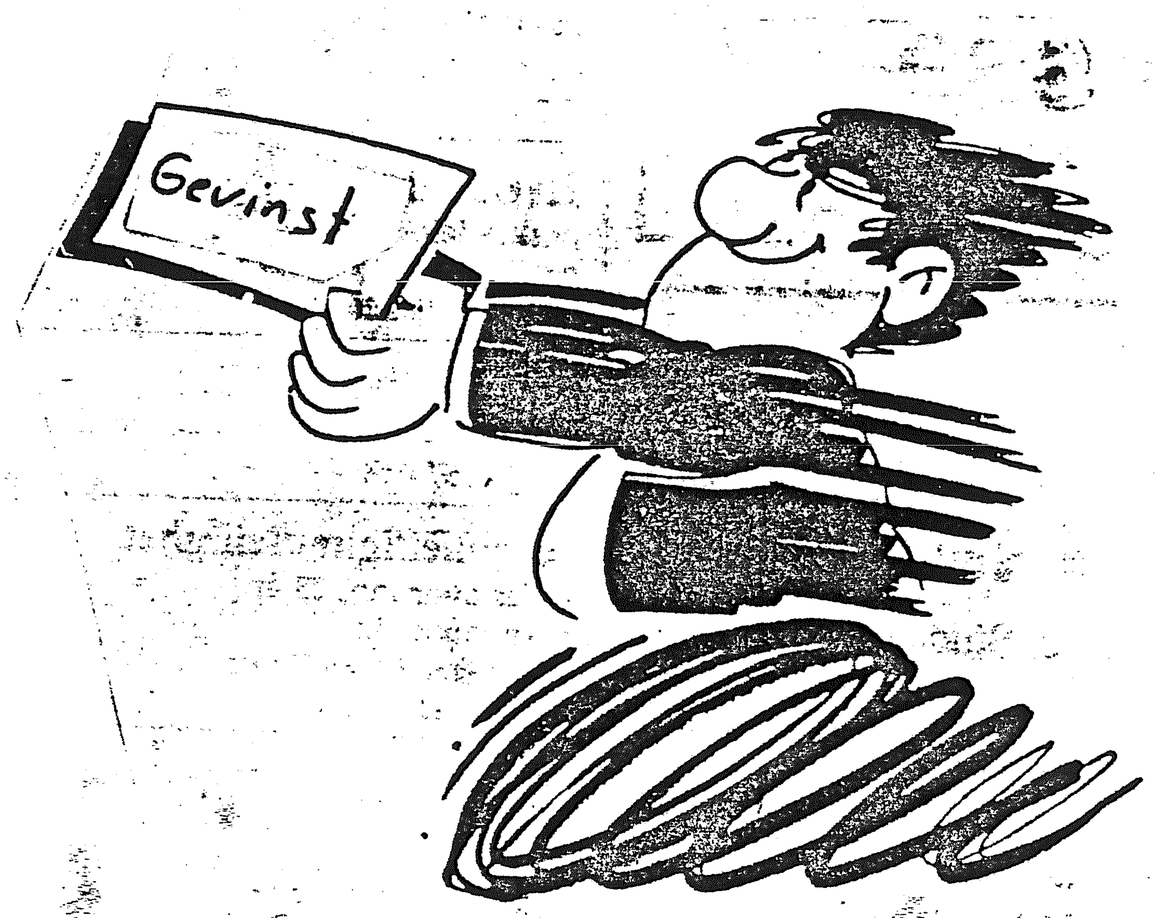

KJÆRE MEDBORGERE AV VIDREK BYGD.
$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$$

Vi er sikre på at alle i bygda er interesserte i at vi har et Grendehus som vi kan bruke til forskjellige arrangementer.

Nå har vi i flere år holdt på med oppussing og vedlikehold både inne og ute. Men det er fremdeles litt av hvert som står igjen, bl.a. kjøkkenet.

LØRDAG DEN 29. NOVEMBER i år skal vi ha JULEMESSE/BASAR og inntekten herfra skal gå til opprusting av kjøkkenet.

Derfor ber vi ALLE i bygda - og ellers interesserte - om å støtte oss med gevinster, store eller små.

Gevinster som skal være på bøker (hovedgevinster) må leveres til komiteen innen utgangen av oktober.

Tombolagevinster og ting som skal være til salg på messa, må være innlevert i midten av november.

Forøvrig skal vi ha EN AKTIVITETSDAG HVER UKE på Grendehuset, hvor små og store, gammel og ung kan delta.

AKTIVITETSDAGENE STARTER ONSDAG DEN 24. SEPTEMBER KL. 18.00. DERETTER HVER ONSDAG TIL SAMME TID.

Også i år skal det loddes ut en dukke. Denne skal som vanlig være en av de store hovedgevinstene, men den trenger klær, og her er dukkens strategiske mål:

Hodeomkrets	36
Halsomkrets	22
Skulderbredde	18
Brystbredde	14
Armlengde	15
Midjemål	36
Bukselengde	20
Indre benlengde	10
Armlengde	12,5
Overarmtykkelse	16
Fotsålelengde	6
Hoftevidde	36
Vottelengde	6
Vottebredde	6
Ankeltykkelse	12
Lårtykkelse	19
Nakke - fotsåle	28

Styret i Grendelaget/Husstyret (komité).

BUSSFERD I 1986, og tanker fra 1944

VI hadde planer om en lengere ferietur i sommer.Her er jo bussreiser i hytt og vær, -til høyst varierende priser. Og sannelig blei vi å melde oss på en 14 dagers busstur til Wien.Aldrig har Tysklands- og Østerikekartene blitt så grundig studert, Det kan også sies det samme om leksikastoff ang. disse land.- Men så sprang det jo hull på denne "atomkokeren" nede ved Svartehavet. Og etter mye betenkeligheter avlyste vi denne turen.Blei heller med på en 7 dagers tur nordover Finnmark-Finnland-Nord-Sverge.

Troms fylke har jeg litt kjenskap til, med mye vakkert landskap i innland og fjorder.Fra bussvinduet får en ro til å følge med i alt - og åtenke seg om. Og tenk,- bare etter 4-5 timers kjøring herfra,oppi Kåfjord i Lyngen,er vi på steder som blei totalt rasert av tyskerne. Vi litt eldre minnes godt denne forferdelige krigshausten 1944.Da tyskerne trakk seg ut av Finnland og Finnmark og flommet som en lavastrøm utover også vår lille bygd.Vi fekk knapt bo i våre egne hus,og de hadde teltleirer utover alle jorder.Stal og reiv brensel over alt. Husker godt det gjorde et sterkt inntrykk på meg,da de samla ihop en stor dunge med sivile eiendeler av alle slag,borte på Debergmarka. - -Senere blei dette vistnok dradd vidre sørover.

Innimellom militærtransportene kom også mange av de arme evakuerte, som tyskerne hadde jaga foran seg,i haustvær og mørke.

Da vi no i 1986 paserte BUrfjord (Kvenangen)mintes jeg den gamle fåmelte mannen og kona hans. De hadde kjørt med hestevogn derfra - til oss hausten 1944.En omsnudd kasse med ei matte over oppi ei bikkvogn, etpar kufferter og sekker,og høysekk - var hele komforten!- Folk og hest kvilte seg opp et par dager før de dro vidre sørover til ei datter - iNamdalen!

Når vi no i godvær og komfort kjørte gjennem noen av disse distriktene var tankene så mange. -- -Rett mange av kjellermurene og boplassene lå enno 40 år etter øde. - -Det aller meste av husene som var litt eldre ,var typiske standardhus av"husbanktypen". Tross velstandssamfundet idag, fekk jeg inntrykk av armod og lite vilje til å skape noe omkring seg. VÆrslitte små hus og ofte vrak av en sjark i fjæra. Denne katastrofen der nord forstår jeg mye bedre no.Mye av befolkningen ser ut for liksom ikke å ha kommmet seg igang igjen etter oppbygginga.

Ellers så en dette kjente med rødrustet krigsrask og ruiner av befestninger.

Ellers var det småttmed vellutviklet og driftigt jordbruk å se. Tettstedet Alta: -Stor Flåtehavn for tyskernes Kjempekrigsskib, -totalrasert- tilogmed Altagårdskogen. Idag et storsamfund å kalle. Det samme med Honningsvåg.Og her fekk vi liksom igjennoppleve fornemmelsene fra tiden 1940 -45.Her er et sert fergesamband som har all biltrafikken til Nordkapp.Byen har et voldsomt påtrykk etter bevertningssteder og overnatting. Her var oversvømmet av tyskere, i privatbiler og busser av luksuslasse.Årgangen var klar;- 20 -30 år dengang-,60-70 år no! Og nesten totalt samme oppførsel, no som dengang.Rop og brøl, unnabrøyting av andre som også skulle ha del i servisetjennesten. PÅ Nordkapp St. Hansaften f.eks.-Tross nordvestkuling og tåke, oversvømmet av vesentlig tyskere (ca. 20 busser). Ståhei og spiss albuer.- -!

Skal ikke gå så i detaljer om ferden. Må bare nevne de særegne og rike geologiskelandskapene, serlig langs den 9 mil lange Porsangerfjorden.Bergartene her oppe er de elste i hele Europa. Sedimentær- og skifferbergarter med sterk forvitrigsformasjoner.Og klare avtegninger i landskapet av langt høyere strand linjer, som var for 5 -10 000 år siden.- VIde fjorder,lave fjell-og store avstander.- Karasjok,vakker som ei skogsbygd i indre Helgeland.- Femten mil vidre innover vidda ligger Kautokeino; -typisk finnmarksnaut og bølget landskap.Vidre på samme viset gjennem Finnland ei dagsreise nedover den skogkledd Tornedalen.Vakkert og vidt.Der dreiv bøndene potetsetting først i siste uka av juni.-De Nord-Svenske områdene kan sine s' le virke litt kjedelig , glissgrendt og karrigt.

Sannelig godt og være heime igjen, selv om det var bare ei syv dagers ferd.- Serlig da den fantastiske sommeren satte inn.

Og no i skrivende stund (25/9) har vi snøvær og piggdekktid! "En sommer er over"synger Kirsti Sparbo,- Men vi har allerede startet planlegging av "Austavindens" julenummer!!! Så derfor kom å bli med å låge julestoff.Mens du grubler og skriver veit du ikke av det , -så er julen der.- Og når du endelig har dromlet deg til og fått avsted takkebrev for julegavene, så ser vi "Nysola" i Veggelandet.- Fra da av er det bare noen uker til snøspurven og påsken kommer. Deretter står våren og sommeren atter for døren .!!!-

JøKo.

Dette bildet har Thor Nygård, som bor i Kristiansand tatt. Han var på tur i retning Flekkefjord da han så skiltet å tenkte at dette var kanskje noget for Austavinden. Bygda Virak ligger ca. 3 mil nord for Flekkefjord, i Sirdal, og den er svært ulik heimbygda Vidrek. Den ligger i en trang dal og bebyggelsen består av 8 - 10 hus. Nærmeste nabobygd heite Evenes !

På en skole står lille Ole på gangen utenfor klasse rommet og krøker seg sammen av latter. Rektor kommer forbi og sier: "Hva er det du ler av, gutt?"
-"Jeg feis i klassen".
-Er det så morsomt, da?"
-"Ja, jeg fikk gå ut på gangen mens de andre må sitte inne i skittlukta".

To kjærringer står og prater om den nylig avdøde naboen.
Skal di gå i begravelsen?
Nei, han kommer jo ikke i min.

Fjøset ble hundehus

Kenneldrift koselig bigskjeft for Vidrek-familie

Vi ble møtt av et unisont hyl...

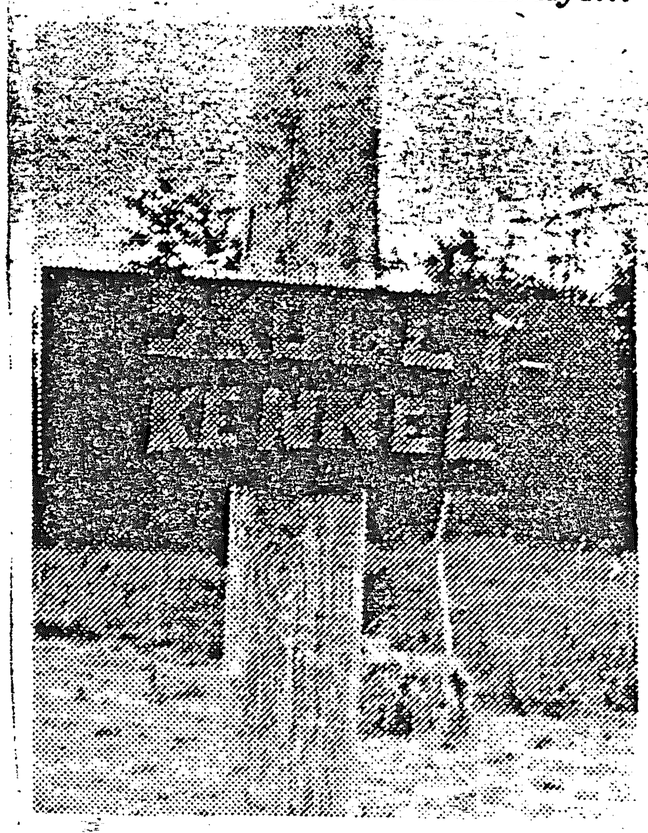

Skogly Kennel

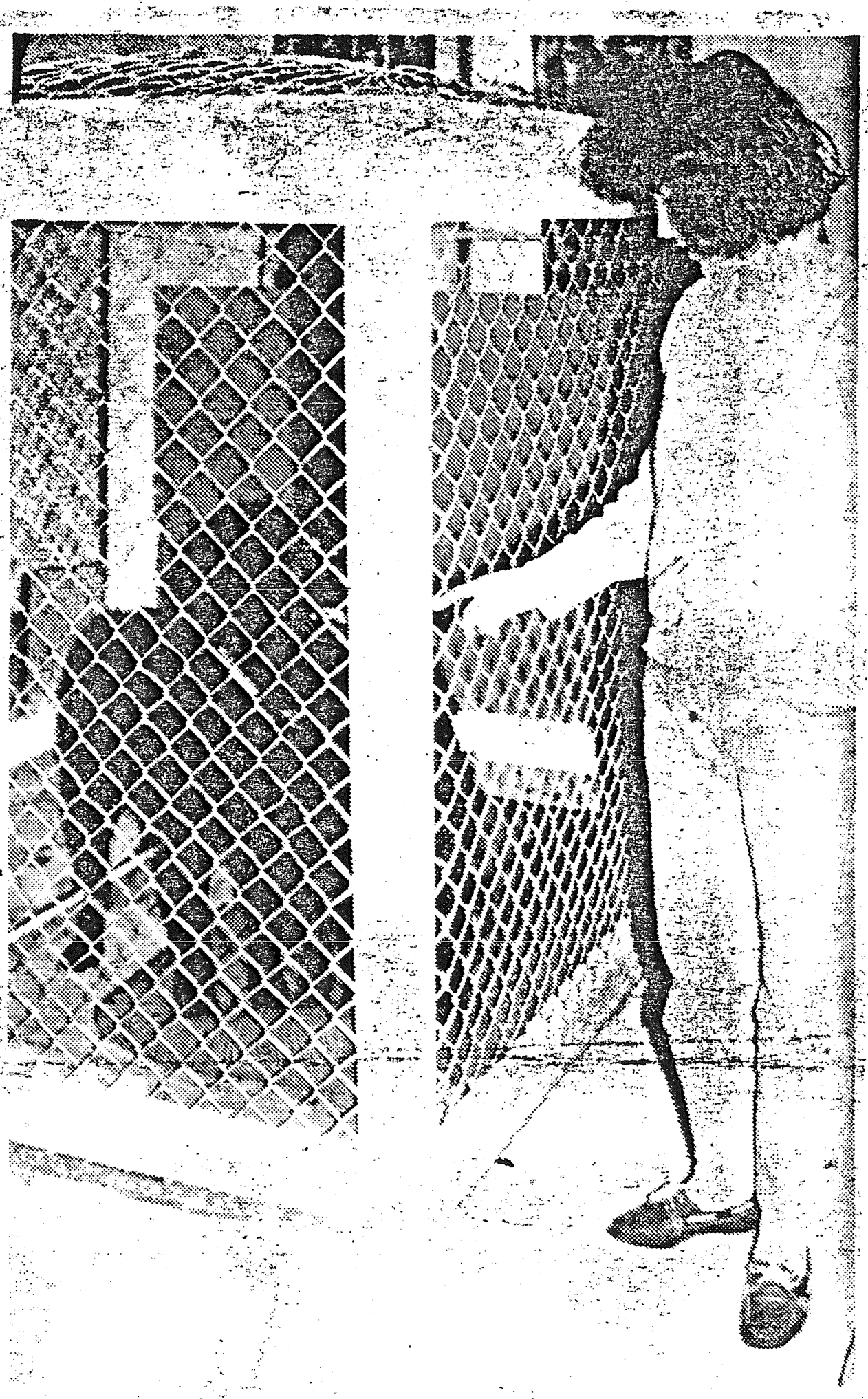

Ann Kristin viste oss rundt innendørs og har tydelig lag med gjestene.

Vidrek. Skogly Kennel — et uanseelig, handmalt skilt ved riksveien. Vi stirret oppover og kunne ikke se noe som lignet på det vi forbandt med en kennel. Men det gikk da en gårdsvei der. Så vi fulgte den, og 150 meter lenger opp var det ingen tvil. Fra et jorde lød et unisont hyl. Polarhunder! 9 stykker hvorav de fleste Grønlendere. Her skulle evt innbruddstyver få problemer med å komme usett og uhørt forbi.

— De der har ingenting med kennelen å gjøre, forklarte Ragnhild Gundersen som i mellomtiden var kommet til. — De er våre, eller rettere sagt Hans'. Det er ihvertfall han som bruker dem.

Det var skiltet, om aldri så lite, som hadde pirret nysgjerrigheten i oss. Kennel på Vidrek? Det hadde vi aldri hørt om. Men nå sto vi altså der og fikk forklart at det slett ikke dreide seg om noen heltidsbeskjeftigelse, men en koselig bigeskjeft for familien Gundersen: Hans, ikke ukjent politimann i Narvik, kona Ragnhild, og ungene (i den grad man kalle en 16 åring for «unge») Ann kristin (16), Roar (14), og Laila (11).

Det var fjøset på farsgården som nå hadde byttet beboere. Borte var Dagros og Litago og Sauene. Istedeet hadde Laika, og Tanja og Lara de nå hette alle sammen, flyttet inn. Men først var fjøset pusset opp. Lyse, trivelige vegger til og med med bilder på, og nettingleiligheter av ulik størrelse tilpasset hunderasen. Alt var rent og pent med ferskt sagspon på golvet og egen seng i hjørnet. Så virket da også de seks hundene som var der akkurat da, såre fornøyde.

— Ja, sier Ann Kristin som tydelig har hatt hovedansvaret i sommer, — de som er vant til å være på kennel, slår seg til ro nesten med det samme. Andre trenger litt lengre tid, men etter et døgn går det stort sett bra. Men så er vi jo fem stykker til å ta oss av åtte hunder, så da mener jeg de får den oppmerksomheten og kjærligheten de trenger. Og de blir luftet fire ganger om dagen. Dessuten er det åpning i veggen slik at de på egen hånd kan gå ut i burene på utsiden.

— Men det blir mye arbeid?

— Vel sier Ann Kristin, som skal begynne på gymnaset om to uker. — Det har vært litt tungt å stå opp om morgenen nå i ferien, men ellers er det bare koselig.

Hun kan ellers fortelle at det tydelig er stort behov for kennel i distriktet. De startet opp i juni og har hatt stort sett fullt belagt hele sommeren. Akkurat nå var det bare seks stykker men allerede neste uke var det fullt igjen.

Og det kan vi godt forstå. For ut fra det lille besøket vi gjorde, ville vi ikke hatt betenkeligheter med å plassere bikkja på Vidrek under Sydenferien.

TEKST OG FOTO: THOR JOHNSEN

«Trine» som er 14 år (!) og ekte Taypumeranier, får spesialoppvartning. Yngstejenta Laila syntes synd i henne og flyttet henne like godt inn i huset.

Artikkelen har vi saksa i OFOTENS TIDENDE. Red.

BYGGENYTT

Her er liv og rørelse i bygda på byggesektoren. Større og mindre hus skyter i været, og noen hus repareres/restureres. Og sannelig rives her også. For og ta det i tur og orden : Arne HANSEN på Nygård har jo avviklet jordbruket og river no ned fjøset.Alle husene blei jo bygd opp på Nygård, etter at familijen måtte flytte fra Saltviknesset,da tyskerne laga festning der nede- i krigstida.

Nermeste naboen, Gunnar Hanssen, river også sin lille fjøs, no etter at han har bygd nyfjøs.Det var vist Steinmarkfamilijen som bygde fjøskoppen, da de flytta ditut- fra Gjerdhaugen.

Både Gunnar,og Kjell-Olav på Brubakken skulle bygge nye låvebruer isommer.Hvordan dette har gått veit jeg ikke, begge har fått inn alt høyet uten at katastrofealarm har gått.

På Gjerdhaugen har det vert stor aktivitet i sommer.Alle utgaver av Eidissen i alle aldre har ståka ørkedag og helg med og få ferdig byggeklar mur for nyhuset oppe på "Smitomta". Vedsjåen er flytta unna. Mer omtale når huset er ferdig.

På Vollen er Svein igang med ny "todørs" garasje bort mot Smibekken.Når bygget er ferdig forsvinner kanskje gammelfjøset?

Terje Ravn med sønner var heime i sommer og fekk malt huset i Mellastua.Kanskje får fjøset oppuss neste sommer,og restene av gammelnaustet blir plukket ned.

"Gammelbutikken" var jo også på god vei til å gå nedenom.Tore reiv ned lagret over kjelleren-og fylte igjen denne.Men da vi kom inn i tidsalderen hans tippoldefar Andreas Hansa,(Butikken er opprindelig stabburet hans) -fekk vi nostalgiske fornemmelser.Vi fornemmet nesten"sus i luften",-og rivinga stoppa opp. Går ut fra at bordene i vegg og tak var saga ute på saga hans "Gammel-Hans Ravn i elva.Bredden er smal i toppenden og har stokkens tykkelse i rota som bredde i andre enden.Tykkelsen er ganske variabel, - også på ett og sammebord! Jeg kunne sikkert bygd flere nye hus, i stedet for å drive med opprettingsarbeid. Det blir trolig med dette restureringsprosjektet som med Nidarosdomen ,- det blir aldrig frdig.

På Bakkan har Osvald m. fam.fått opp et palass til todørs garasje.Ingebjørg klaga over at det hørtes over hele bygda,når ho prøvekjørte portenes bredde,-etter Osvalds anvisninger!!- Så vi vil trolig finne et portrett av henne på den på den bredeste vei inn til herligheten.Kanskje det går bra med en magnet-

skinnė midt under der bilen ruller innover garasjen.--Dette til beste for de enkelte i familijen , og for naboene i sin almenhet!

Jon-Martin driver med å bytte bordkledning på fjøsets vestvegg. Vestveggarbeid driver de med på Nidarosdomen også.Framdrifta beror jo på hvor mange skulpturer der skal plaseres i disse berømte "Vestvegger".-!

Oppe hos Harry er der lagt opp mye matrialer til tørk.Kan er det byggetrinn to på Helligdagsvann Høyfjells-hotel som kommer,

Hos Hans Gundersen uler og smeller det--.Det sies det lages ei flåvassgrøft rundt huset.

Det går rykter om nybygg på Bjerkelund igjen.Alf-Harald skal lage seg vedsjå. Undres på om han måtte få utarbeid en ny reguleringsplan for Bjerkelund, for å få plass for enno flere hus.-

Det har sust i luften at "HansArentsahytta er til salgs.

Oppe i Røssåsen er det roligt med husbygging.Men der stod en sjark for ombygging oppmed nyfjøset.Onde tunger har slarva om at Jan måtte ha ekstraarbeid med saging, for å få båten inn og ut av fjøset. Ingen veit sikkert om det var av båten eller av fjøset det måtte kappes-!!

Agnar har drevet med restureringsarbeid på huset i Holtvika. Kanskje er her ominnredning til "kårstue" pågang?

Han er oppservert oppi"pangsjonistkvartalet" i snekkerarbeid, men vi veit lite om hvad som er skjeddder oppe.

Det kan jo nevnes at Per Røren driver å bygge seg naust like ved sia av HansOlsanaustet.Ja-jasann, -han fekk seg fraskyldelt tomt til naust. Og den kom der ei hytte på der nede i fjæra.

Kanskje er det fradelt ei hyttetomt, som no blir til nausttomt. Ellers har Martin Indregard satt ut endel hyttetomter ute i Sildvik/Finngamnesset, hvor det er oppstartende virksomhet på.

JøKo.

S. THORSTENSEN A/S
8540 BALLANGEN

Fris og kvalitet -
fører oss i tet.

I byens og distriktets tjeneste
Narvik Sparebank

ANKENES
NARVIK
BJERKVIK

GOD PARKERING
ankenes fargesenter a.s
Ankenesv. 275 Tl. 57 107. 8520 Ankenesstrand

Alt hva du trenger av belegg og tapet,
vi har det på tilbud - selv beste kvalitet.

A. ANTONSEN
DAGLIGVARER – SKIPSHANDEL
8520 Ankenesstrand Tlf.: 56154 – priv. 56156

— *Trening*
— *Badstu*
— *Boblebad*
— *Solstudio*

HAVNA TRENINGSSENTER
Innehaver: Fysioterapaut Bjørn Nytræ
Fagernesvn. 3 - 8500 Narvik
Telefon 45450

BLI FRISK OG SUNN, MED OSS EN STUND.

Myklevold og sønner
BALLANGEN - ANKENES

FERSKE BRØD OG KAKER, KJENN HVOR GODT DET SMAKER!

Vi har Husqvarna 50 Rancher
NYHET!

- Vibrasjonsavdempet og støysvak.
- Sterk på lave turtall.
- Enkel og trygg å sage med.

Husqvarna
Motorsagekspertene.

ARNØY & CO
Fagernesveien 8 – 8500 Narvik

OFOTENS BESTE
10% PÅ SMS
(Sparing med skattefradrag)

Ankenes Sparebank
- i stadig vekst

Telefoner:
Narvik: (082) 46 020 Bjerkvik Sparebank: (082) 52 101 Håkvik: (082) 59 355